

Starogard Gdański, dnia 16 sierpnia 2023 r.

OPR.ŚR.590.247.2023

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim
al. Jana Pawła II 6
83-200 Starogard Gdański

Fundacja
Instytut Aktywizacji Regionów z/s w Gdyni
ul. Sarnia Góra 9
84-207 Koleczkowo

W odpowiedzi na petycję z dnia 1 sierpnia br. tut. Ośrodek informuje, że jednym z warunków ustalenia prawa do świadczenia pielęgnacyjnego jest legitymowanie się orzeczeniem, z którego wynika, że niepełnosprawność osoby wymagającej opieki powstała nie później niż do ukończenia 18. roku życia lub w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej, jednak nie później niż do ukończenia 25. roku życia (art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych). Przepis w tym brzmieniu obowiązuje i jego treść nie pozostawia wątpliwości interpretacyjnych.

Powoływany wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 21 października 2014 r. sygn. akt K 38/13 nie stwierdził utraty mocy w/w przepisu. Skutkiem wejścia w życie wyroku nie było ani uchylenie przepisu, ani uchylenie decyzji przyznających świadczenia, ani wykreowanie „prawa” do żądania świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych, jeżeli niepełnosprawność podopiecznych nie powstała w okresie dzieciństwa. Trybunał Konstytucyjny orzekł ostatecznie o niekonstytucyjności jedynie części normy wynikającej z powołanego artykułu a poprawienie stanu prawnego w tym zakresie należy wyłącznie do ustawodawcy, który – biorąc pod uwagę skutki społeczne rozstrzygnięć podejmowanych w badanej materii – powinien dokonać tego bez zbędnej zwłoki.

Tego rodzaju orzeczenie wywołuje wyłącznie skutek zobowiązujący, tj. nie następuje utrata mocy obowiązującej fragmentarycznej normy, lecz powstaje obowiązek niezwłocznej interwencji ustawodawcy.

Jednocześnie Trybunał nie podważył założeń, że okres życia, w którym pojawia się niepełnosprawność, może mieć związek z oceną posiadania przez daną osobą majątku pozwalającego na samodzielne zapewnienie sobie godziwej egzystencji. Trybunał wskazał, że ustawodawca zobowiązany jest precyzyjnie określić racjonalne przesłanki, od których uzależni zróżnicowany poziom świadczenia dla opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych. Jednocześnie wyrok nie określa terminów utraty mocy obowiązującej zakwestionowanych przepisów ani nie wskazuje precyzyjnych ram zmian prawnych, jakich powinien dokonać ustawodawca.

Nie ulega wątpliwości, że przepis dotychczas nie został znowelizowany a jego stosowanie przez organy władzy publicznej w aktualnym brzmieniu jest powszechne. W ocenie tut. Ośrodka wyrok nie zmienił sytuacji opiekunów dorosłych osób niepełnosprawnych i muszą oni oczekiwać na rozwiązania ustawowe – do tego czasu organy administracji publicznej są zobowiązane do stosowania przepisu w dotychczasowym brzmieniu.

Taka praktyka funkcjonuje także w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Starogardzie Gdańskim, który spodziewa się rozwiązań legislacyjnych w tym przedmiocie stosownie do oczekiwań Trybunału Konstytucyjnego.

Ośrodek wskazuje jednocześnie, że w przypadku odmowy przyznania świadczenia pielęgnacyjnego strona ma prawo do odwołania się do właściwego organu odwoławczego, o czym każdorazowo zostaje pouczone w decyzji.

Ośrodek zapewnia jednocześnie, że stosuje jednolite standardy w przyznawaniu świadczenia pielęgnacyjnego i w każdym przypadku niespełnienia przesłanki wynikającej z art. 17 ust. 1b ustawy o świadczeniach rodzinnych wydaje decyzje odmowne.

KH